

Goedkeuring van het op 1 Juli 1953 te Parijs ondertekende Verdrag tot oprichting van een Europese Organisatie voor kernfysisch onderzoek, met bijbehorend financieel Protocol en bijlage

VERSLAG

No. 4

Verscheidene leden van de vaste Commissie voor Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, in welke handen dit wetsontwerp is gesteld, spraken er hun waardering over uit, dat het verdrag uitsluitend bedoeld is ter bevordering van het zuiver wetenschappelijk onderzoek, van de ongerichte wetenschap derhalve en bepaald niet gericht is op het bevorderen van de vervaardiging van vernietigingsmiddelen. Dit wordt nog geaccentueerd door het in het verdrag vermelde voornemen om de resultaten van het onderzoek te publiceren. Gezien deze sympathieke doelstelling wilden de hier aan het woord zijnde leden dan ook gaarne hun stem aan het onderhavige wetsontwerp tot goedkeuring van het verdrag geven.

Is hun indruk juist — zo vroegen zij —, dat het verdrag bedoeld is als een zo genaamd „open verdrag”, d.w.z., dat aansluiting ook openstaat voor andere Staten, die niet tot de tien in de Memorie van Toelichting genoemde landen behoren? Zulks zou namelijk de vreedzame bedoelingen van het op te richten instituut nog onderstrepen.

In dit verband merkten deze leden op, het bijzonder te betreuren, dat het Verenigd Koninkrijk, hoewel het actief aan de voorbereidingen heeft meegedaan, toch blijkbaar niet tot toetreding is kunnen komen. Kan de Regering mededelen, welke overwegingen het Verenigd Koninkrijk tot deze afwijzende houding hebben geleid? Het feit, dat deze landen niet tot de verdragsluitende partijen behoren, achtten deze leden te meer te betreuren, omdat zij hadden vernomen, dat het Nederlandse aanbod, om het op te richten laboratorium in ons land te vestigen, door het Verenigd Koninkrijk sterk is ondersteund. Is dit juist?, zo vroegen zij.

Voorts zouden zij gaarne vernemen of het verdrag reeds door andere deelnemende landen geratificeerd is, en, zo ja, door welke.

Wat zal nu — zo informeerden zij verder — de verhouding zijn met het te Amsterdam vóór enige jaren opgerichte cyclotron, waarin ook belangrijke bedragen zijn geïnvesteerd? En is er voor dit nieuwe laboratorium reeds een directeur benoemd?

Van andere zijde werd omtrent de financiële verplichtingen der verschillende landen gevraagd, welk percentage Griekenland en Zuid-Slavië zullen bijdragen, nu zij, blijkens de mededeling in de Memorie van Toelichting, niet bij machte zijn hun bijdrage volledig te voldoen.

Omtrent de artikelen van het verdrag werden nog de volgende vragen gesteld:

Artikel III. In lid 3 wordt gesproken van „additional activities”, tot de financiering waarvan geen toegetreden Staat verplicht zal zijn, maar ten aanzien waarvan deelnemende Staten, die hieraan niet bijdragen, ook geen stem zullen hebben. Dit duidt er op, dat behalve de door de Regering in de Memorie van Toelichting becijferde uitgaven er vermoedelijk nog andere bij zullen komen. Zou de Regering kunnen mededelen in welke richting deze additional activities zich zullen bewegen en welke kosten hiermede, eventueel maximaal, gemoeid zullen zijn? In dit verband werd ook gewezen op artikel V, lid 4, van het verdrag.

Artikel V. Dit artikel handelt over de samenstelling en bevoegdheden van de Council, welke zal bestaan uit niet meer dan twee afgevaardigden van elke Member State. Zullen deze gedelegeerden handelen op instructie van hun Regering? Men achtte het antwoord op deze vraag van belang in verband met de financiële consequenties, welke aan beslissingen van de leden van de Council verbonden kunnen zijn.

Artikel VII. Enkele leden wezen op de bepaling van lid 1, onder *b*, van dit artikel, volgens welke de bijdrage van ieder deelnemend land zal worden vastgesteld volgens een schaal, waaromtrent elke drie jaar door de Council met 2/3 meerderheid van de leden-Staten wordt beslist. Elke deelnemende Staat kan dus in dit opzicht door de andere gebonden worden. Nu zegt het tweede lid van genoemd artikel, dat de bijdragen van elk land berekend zullen worden met inachtneming van de „specific activities”, tot het contribuëren waaraan het zijn toestemming heeft verleend. Hieruit zou men opmaken, dat elke deelnemer het in eigen hand heeft aan bepaalde werkzaamheden al dan niet deel te nemen en op die wijze invloed uit te oefenen op de hoogte van de bijdrage. De hier aan het woord zijnde leden meenden, dat de onderlinge verhouding van deze beide bepalingen niet geheel duidelijk is. Gaarne zouden zij op dit punt nader door de Regering worden ingelicht.

Artikel VIII. Welke samenwerking met de Unesco wordt hier bedoeld? Maakt deze organisatie zich in de regel niet los van de nieuwe instellingen, die het gestimuleerd heeft?

Vertrouwende, dat de Regering bereid zal zijn het bovenstaande vóór de openbare behandeling van het wetsontwerp schriftelijk te beantwoorden, is de Commissie voor Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen van oordeel, dat daarmee die behandeling voldoende zal zijn voorbereid.

Vastgesteld 17 Februari 1954.

TILANUS
 VAN SLEEN
 ROOSJEN
 STOKMAN
 STAPELKAMP
 FORTANIER—DE WIT
 PETERS
 WILLEMS
 VAN DER ZANDEN
 STUFKENS
 GORTZAK.